

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 6Tdo/41/2014                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 2112010506                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 26.03.2015                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Štefan Michálik          |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2015:2112010506.2 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Michálika a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Daniela Hudáka na neverejnom zasadnutí konanom 26. marca 2015 v Bratislave v trestnej veci obvineného A. Z. pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a/, písm. d/, ods. 3 písm. c/ Tr. zák., o dovolaní obvineného proti rozsudku Okresného súdu Trnava z 26. júna 2012, sp. zn. 5T 24/2012, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave z 11. septembra 2012, sp. zn. 5To 93/2012, ako i rozsudku Okresného súdu Trnava z 19. marca 2013, sp. zn. 5T 24/2012, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave z 21. mája 2013, sp. zn. 5To 44/2013, takto

### rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného A. Z. s a o d m i e t a.

### Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Trnava z 26. júna 2012, sp. zn. 5T 24/2012, bol obvinený A. Z. uznaný vinným zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a/, písm. d/, ods. 3 písm. c/ Tr. zák., a to na tom skutkovom základe, že

najmenej od apríla 2011 až do 24. októbra 2011 v I., časť Z. pri poľnohospodárskej budove (ubykácia) so súpisným číslom XXX, neoprávnene prechovával - pestoval 10 kusov rastlín rodu Cannabis ako predmet určený na výrobu psychotropnej látky s upotrebitelňou hmotnosťou 3261,1 gramu a s priemernou koncentráciou 7,7 % hmotnostných THC obsahujúce 251,105 mg THC, čo zodpovedá 8.730 až 25.111 obvykle jednorazovým dávkam drogy v predpokladanej hodnote 20 925 eur až 125 555 eur, taktiež v priestoroch neobývanej časti hospodárskej budovy s popisným číslom XXX neoprávnene prechovával a zároveň vyrobil omamné látky v počte 18 kusov stoniek sušených rastlín rodu Cannabis so šiškami, s upotrebitelňou hmotnosťou 2 785,6 gramu a s priemernou koncentráciou 7,0 % hmotnostných THC, obsahujúce 194.992 mg THC, čo zodpovedá 6.500 až 19.499 obvykle jednorazovým dávkam drogy v predpokladanej hodnote 16 250 eur až 97 495 eur, 11 kusov sušených rastlín rodu Cannabis, sušené vrcholce (šišky) rodu Cannabis s upotrebitelňou hmotnosťou 1.151,0

gramu a s priemernou koncentráciou 5,5 % hmotnostných THC, obsahujúce 63.305 mg THC, čo zodpovedá 2.302 až 6.331 obvykle jednorazovým dávkam drogy v predpokladanej hodnote 5 755 eur až 31 655 eur a v papierovej škatuli od topánok sušené listy rodu Cannabis s hmotnosťou 138,48 gramu a s priemernou koncentráciou 1,7 % hmotnostného THC, obsahujúce 2.354 mg THC, čo zodpovedá 277 obvykle jednorazovým dávkam drogy v predpokladanej hodnote 692,50 eur až 1 385 eur, na bielom papieri rastliny - šišky rodu Cannabis s hmotnosťou 77,34 gramu a s priemernou koncentráciou 4,6 % hmotnostných THC obsahujúce 3.558 mg THC, čo zodpovedá 155 až 356 obvykle jednorazovým dávkam drogy v predpokladanej hodnote 387,50 eur až 1 780 eur, na povale nad neobývanou časťou hospodárskej budovy so súpisným číslom XXX prechovával - sušil šišky rastlín rodu Cannabis s hmotnosťou 117,23 gramu a s priemernou koncentráciou 5,9 % hmotnostných THC, obsahujúce 6.917 mg THC, čo zodpovedá 235 až 692 obvykle jednorazovým dávkam drogy v predpokladanej hodnote 587,50 eur až 3 460 eur, pričom rastliny rodu Cannabis (konopa) sú zaradené v zmysle zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 139/1998 Z.z. o omamných a psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov do 1. skupiny omamných látok.

Za to bol A. Z. odsúdený podľa § 172 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l/, § 37 písm. m/, § 38 ods. 2, § 39 ods. 1, § 39 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. na trest odňatia slobody v trvaní 12 rokov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 76 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 78 ods. 1 Tr. zák. mu súd zároveň uložil ochranný dohľad v trvaní 2 rokov ako i podľa § 73 ods. 2 písm. c/ Tr. zák. ochranné liečenie psychiatrické a protitoxikomanické ambulantnou formou.

Na podklade odvolania obvineného a okresného prokurátora Krajský súd v Trnave uznesením z 11. septembra 2012, sp. zn. 5To 93/2012, vyššie citovaný napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. b/, ods. 2 Tr. por. zrušil vo výroku o treste a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Okresný súd Trnava následne rozsudkom z 23. októbra 2012, sp. zn. 5T 24/2012, obvineného A. Z. uznal opätovne vinným zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a/, písm. d/, ods. 3 písm. c/ Tr. zák., ktorý mal spáchať na skutkovom základe popísanom skôr a za to mu uložil podľa § 172 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l/, § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. trest odňatia slobody v trvaní 15 rokov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia. Podľa § 76 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 78 ods. 1 Tr. zák. mu súd uložil ochranný dohľad v trvaní 2 rokov a podľa § 73 ods. 2 písm. c/ Tr. zák. tiež i ochranné liečenie psychiatrické a protitoxikomanické ambulantnou formou.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený odvolanie a na jeho základe odvolací krajský súd uznesením zo 7. januára 2013, sp. zn. 5To 137/2012, podľa § 321 ods. 1 písm. b/ Tr. por. napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil prvostupňovému súdu na opätovné prejednanie a rozhodnutie v potrebnom rozsahu (dôvodom bolo, že postup okresného súdu nebol v súlade so zákonom, keďže tento opätovne uznal obvineného za vinného a uložil mu aj vyššie uvedené ochranné opatrenia napriek tomu, že o vine a ochranných opatreniach už bolo právoplatne rozhodnuté rozsudkom z 26. júna 2012).

Následným rozsudkom Okresného súdu Trnava z 19. marca 2013, sp. zn. 5T 24/2012, bolo rozhodnuté o tom, že A. Z. potom, čo bola jeho vina uznaná rozsudkom Okresného súdu Trnava z 26. júna 2012, sp. zn. 5T 24/2012, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave z 11. septembra 2012, sp. zn. 5To 93/2012, ktorými rozhodnutiami bolo tiež právoplatne rozhodnuté o ochranných opatreniach, sa odsudzuje podľa § 172 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l/, § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. k trestu odňatia slobody v trvaní 15 rokov, na výkon ktorého sa podľa § 48 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. zaraďuje do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia.

Odvolanie obvineného proti posledne uvedenému prvostupňovému rozsudku bolo uznesením Krajského súdu v Trnave z 21. mája 2013, sp. zn. 5To 44/2013, podľa § 319 Tr. por. zamietnuté.

Dňa 6. júna 2014 bolo na Okresný súd Trnava doručené dovolanie obvineného A. Z., čiastočne odôvodnené prostredníctvom jemu ustanoveného obhajcu a čiastočne samotným obvineným (na uvedené odôvodnenie v podrobnostiach obhajca odkazuje). V podanom dovolaní smerujúcom voči rozsudku Okresného súdu Trnava z 26. júna 2012, sp. zn. 5T 24/2012, o vine, ako i rozsudku Okresného súdu Trnava z 19. marca 2013, sp. zn. 5T 24/2012, o treste v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave z 21. mája 2013, sp. zn. 5To 44/2013, pritom obvinený ako dovolacie dôvody uplatnil dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c/, písm. h/, písm. i/ Tr. por.

V súvislosti s prvým dôvodom dovolania v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. bolo poukázané na to, že hoci je podľa § 41 ods. 1 Tr. por. obhajca povinný prevziať obhajobu bez meškania, jemu ustanovený obhajca JUDr. Róbert Keller (dňa 25. októbra 2011 opatrením Okresného súdu Galanta za obhajcu z dôvodu podľa § 37 ods. 1 písm. a/ Tr. por.) sa s ním prvýkrát stretol až po polroku od svojho ustanovenia, a aj to na jeho opakovanú výzvu. Po prvýkrát sa mal možnosť s ním osamote poradiť až pred hlavným pojednávaním dňa 23. apríla 2012. Ustanovený obhajca vykonával obhajobu formálnym spôsobom bez skutočného záujmu o jeho skutočnú obhajobu, čím bolo výrazne poškodené jeho právo na obhajobu.

Ako navyše zdôraznil ďalej, jeho obhajoba bola podstatným spôsobom ovplyvnená vyhlásením o uznaní viny, a to napriek tomu, že sa opakovane vyjadroval, že nesúhlasí s právnou kvalifikáciou skutku tak, ako bola označená v obžalobe. Je zrejmé, že nebol obhajcom dostatočne poučený o dôsledkoch učinenia vyhlásenia na určenie viny za spáchaný skutok.

Nedôvera medzi ním a obhajcom vyústila do vzájomnej požiadavky o oslobodenie obhajcu spod povinnosti obhajovania, ktorej však súd nevyhovel.

Čo sa týka druhého dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. tu obvinený upozornil na to, že tým, že odvolací krajský súd potvrdil spôsob výpočtu ceny, resp. rozsahu trestného činu podľa § 172 ods. 3 písm. c/ Tr. zák. uvedený v rozsudku okresného súdu, a to tak, že základom stanovenia rozsahu trestného činu podľa § 125 ods. 1 Tr. zák. bol počet obvykle jednorazovej dávky omamnej látky rastliny konopa rodu Cannabis (minimálne 17 839 dávok, čo vychádza na 44 597,5 eur), spôsobil tak rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku v dôsledku použitia § 135 ods. 2 Tr. zák., ktoré sa však vzťahuje len na trestný čin podľa § 171 Tr. zák. - nehladiac na tú skutočnosť, že o nejakom pestovaní omamných látok nie je v skutkovej podstate § 172 Tr. zák. ani len zmienky.

Podľa názoru obvineného bola správna zmena v právnej kvalifikácii podľa § 206 ods. 6 Tr. por. zo dňa 1. februára 2012 na obzvlášť závažný zločin podľa § 172 ods. 1 písm. a/, písm. d/, ods. 2 písm. e/ Tr. zák. v súbehu so zločinom podľa § 173 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., a to kvôli 10 kusom odseknutých zaistených častí zelených rastlín. Rozhodujúcou skutočnosťou pre správne posúdenie predmetného skutku je tu totiž odpoveď na otázku, či rastliny rodu Cannabis stojace na koreni v čase pred ich zberom a ďalším spracovaním sú už omamnými alebo psychotropnými látkami v zmysle § 172 Tr. zák. alebo sú predmetom určeným na nedovolenú výrobu takejto látky v zmysle § 173 Tr. zák. (obvinený má za to, že 10 kusov odseknutých zaistených častí zelených rastlín treba považovať za predmet určený na nedovolenú výrobu omamnej látky v zmysle § 173 Tr. zák.). Rovnako dôležitou je potom tiež odpoveď na otázku, či samotné pestovanie rastlín Cannabis napĺňa zákonný znak „zadováženia“ ako jednej z foriem spáchania niektorého z uvedených trestných činov.

Pokiaľ ide o vyššie popísané nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia Trestného zákona (použitie § 135 ods. 2 Tr. zák. na stanovenie rozsahu trestného činu podľa § 172 ods. 3 písm. c/ Tr. zák.), tak toto podľa obvineného spôsobilo následne aj naplnenie dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por., keďže došlo k uloženiu trestu mimo zákonom ustanovenú trestnú sadzbu.

Na základe vyššie uvedeného preto obvinený A. Z. záverom navrhol, aby dovolací súd jeho dovolanie prejednal na verejnom zasadnutí a aby rozhodol tak, že napadnuté rozhodnutia sa zrušujú a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. vec sa vracia na opätovné prerokovanie a rozhodnutie príslušnému súdu.

Dňa 20. júna 2014 bolo na súd prvého stupňa doručené písomné vyjadrenie prokurátora okresnej prokuratúry Galanta k podanému dovolaniu. Z toho pritom vyplýva, že podľa názoru prokurátora prvostupňový a tiež odvolací súd rozhodli správne a plne v súlade s vykonanými dôkazmi, ako i v súlade so zákonom. Pokiaľ ide o dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., tu poukázal na to, že A. Z. bol uznesením Okresného súdu Galanta z 27. októbra 2011, sp. zn. 1Tp 59/2011, vzatý do väzby a v ten istý deň mu bol s poukazom na § 37 ods. 1 písm. a/ Tr. por. ustanovený obhajca. Menovaný obvinený na hlavnom pojednávaní učinil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. a/ Tr. por., že sa cíti byť vinný, a to po porade so svojím obhajcom, pričom toto jeho vyhlásenie bolo následne súdom prijaté uznesením podľa § 257 ods. 7 Tr. por. Čo sa týka potom otázky právneho posúdenia skutku, tak s touto sa okresný súd vysporiadal postupom podľa § 243 Tr. por. Keďže tento nevzhliadol vo veci žiaden dôvod na predbežné prejednanie obžaloby, určil termín hlavného pojednávania na deň 5. jún 2012.

Prokurátor záverom navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného A. Z. odmietol, pretože je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvineného skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že toto bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.), oprávnenou osobou prostredníctvom obhajcu (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por. a § 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.), a že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1, veta prvá Tr. por., keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok a o tomto bolo rozhodnuté.

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa § 371 ods. 4, veta prvá Tr. por. dôvody podľa odseku 1 písm. a/ až g/ nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti.

Podľa § 374 ods. 3 Tr. por. v dovolaní možno uplatňovať ako dôvod dovolania aj konanie na súde prvého stupňa, ak vytýkané pochybenia neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku.

Podľa § 385 ods. 1 Tr. por. dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených pochybení, pričom má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania musia byť preto obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia.

Pokiaľ ide o vyššie spomínanú viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené, tak tu treba poznamenať, že táto sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por.

Z toho potom vyplýva, že v prípade, ak chybám, vytýkaným v podanom dovolaní v zmysle § 374 ods. 1 Tr. por. nezodpovedá dovolateľom označený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., ani iný dôvod dovolania uvedený v tomto (naposledy uvedenom) ustanovení, dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 382 písm. c/ Tr. por. alebo zamietne podľa § 392 ods. 1 Tr. por., bez toho, aby zisťoval inú chybu napadnutého rozhodnutia alebo konania, ktorá by zodpovedala právnomu dôvodu dovolania označenému dovolateľom v zmysle § 374 ods. 2 Tr. por.

Ak ale dovolací súd zistí chybu rozhodnutia alebo konania, vecne špecifikovanú dovolateľom podľa § 374 ods. 1 Tr. por., ktorej pri jej správnej právnej (procesnej) kvalifikácii zodpovedá iný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., než ktorý dovolateľ uviedol v dovolaní v zmysle § 374 ods. 2 Tr. por., dovolací súd vyhovie dovolaniu postupom podľa § 386 a nasledujúcich ustanovení Tr. por. a zistenú chybu vo výroku svojho rozsudku podradí pod dovolací dôvod zodpovedajúci zákonu (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16. augusta 2011, sp. zn. 2 Tdo 30/2011, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 120/2012).

Čo sa týka posudzovaného prípadu, tak tu je nevyhnutné dať do pozornosti v prvom rade tú skutočnosť, že obvinený A. Z. dňa 26. júna 2012 na hlavnom pojednávaní po porade so svojím obhajcom JUDr. Róbertom Kellerom urobil vyhlásenie v zmysle § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. por., že sa cíti byť vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe, ktoré následne súd prvého stupňa po kladnom zodpovedaní obvineného na otázky uvedené v § 333 ods. 3 písm. c/, d/, f/, g/ a h/ Tr. por. (súd zisťoval formou otázok, či: obvinený rozumie, čo tvorí podstatu skutku, ktorý sa mu kladie za vinu; bol ako obvinený poučený o svojich právach, najmä o práve na obhajobu, či mu bola daná možnosť na slobodnú voľbu obhajcu a či sa s obhajcom mohol radiť o spôsobe obhajoby; rozumie právnej kvalifikácii skutku ako trestného činu; bol oboznámený s trestnými sadzbami, ktoré zákon ustanovuje za trestné činy jemu kladené za vinu; sa dobrovoľne priznal a uznal vinu za spáchaný skutok, ktorý sa v obžalobe kvalifikuje ako určitý trestný čin) a po zistení stanoviska od prítomného prokurátora (navrhol vyhlásenie obvineného prijať) uznesením podľa § 257 ods. 7 Tr. por. prijal.

Právne následky vyhlásenia podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. por. spočívajú s poukazom na § 257 ods. 5 Tr. por. o.i. v tom, že súdom prijaté vyhlásenie obvineného o vine je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

S poukazom na vyššie uvedené je potom zrejmé, že najvyšší súd sa v rámci daného dovolacieho konania nie je oprávnený zaoberať dovolacími námietkami obvineného spadajúcimi či už pod § 371 ods. 1 písm. i/ alebo písm. h/ Tr. por. (ak by boli uplatnené len tieto námietky, bolo by potrebné podané dovolanie podľa § 382 písm. f/ Tr. por. odmietnuť bez preskúmania veci ako neprípustné).

Ak ide o výhrady týkajúce sa údajného zásadného porušenia práva obvineného na obhajobu a teda dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. (bolo povinnosťou najvyššieho súdu sa nimi v dovolacom konaní zaoberať, keďže podmienka uvedená v prvej vete § 371 ods. 4 Tr. por. bola splnená - obvinený ich uplatňoval už skôr, v pôvodnom konaní), tak k tomu treba uviesť nasledovné :

Z obsahu predloženého spisového materiálu vyplýva, že A. Z. bol uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Galanta z 27. októbra 2011, sp. zn. 1Tp 59/2011, vzatý do väzby a v ten istý deň mu bol s poukazom na § 37 ods. 1 písm. a/ Tr. por. (povinná obhajoba) za obhajcu ustanovený JUDr. Róbert Keller.

Advokát JUDr. Róbert Keller podal dňa 12. februára 2013 na Okresný súd Trnava žiadosť o oslobodenie od povinnosti obhajovania A. Z., keď úvodom tejto svojej žiadosti poukázal na svoju účasť na viacerých výsluchoch svedkov v prípravnom konaní, na oboznámení sa s výsledkami vyšetrovania, uskutočnené porady s klientom, podanie písomnej žiadosti o odmietnutie obžaloby a vrátenie veci späť do prípravného konania, účasť na výsluchu obvineného a rozhodnutí o jeho ponechaní vo väzbe, ako i na niekoľkých hlavných pojednávaniach. Žiadosť konkrétne odôvodnil tým, že medzi ním a obvineným sa narušila nevyhnutná dôvera, čo aj samotný obvinený viackrát zdôrazňoval na hlavnom pojednávaní. Poukázal na to, že obvinený napriek jeho poučeniu trval na tom, aby postupoval podľa jeho pokynov, ktoré neboli v súlade s Trestným poriadkom a Trestným zákonom (§ 22 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z.z.). Obvinený od začiatku výkonu povinnej obhajoby napriek jeho snahe konať v jeho najlepšom záujme a poučeniam o možných následkoch ním navrhovaného a vykonaného postupu trval na tom, aby konal podľa jeho pokynov a napriek uskutočneným úkonom došlo zo strany obvineného k ich spochybneniu a narušeniu ich vzájomnej dôvery.

Po tom, ako na hlavnom pojednávaní konanom dňa 19. marca 2013 advokát zotrval na svojej žiadosti vydal predseda senátu Okresného súdu Trnava uznesenie, sp. zn. 5T 24/2012, ktorým podľa § 43 ods. 1 Tr. por. žiadosť JUDr. Róberta Kellera o oslobodenie od povinnosti obhajovania A. Z. zamietol. Nevyhovenie danej žiadosti pritom zdôvodnil tým, že ťažiskové dokazovanie v danej veci už bolo v podstate v celom rozsahu vykonané a aktuálne je potrebné opätovne rozhodnúť iba o výroku o treste v zmysle stanoviska Krajského súdu v Trnave, pričom súd viackrát vykonal hlavné pojednávania, na ktorom obvineného zastupoval uvedený advokát.

Preskúmaním príslušného spisu bolo tiež zistené, že obvinený už predtým niekoľkokrát žiadal o zrušenie obhajcu a o ustanovenie iného obhajcu, čomu však súd ani raz nevyhovel, keďže na takéto postup nevidel dôvod (dôvody obvineného neakceptoval). Obvinený bol zároveň niekoľkokrát zo strany súdu poučený o tom, že je jeho právom zvoliť si na plnú moc akéhokoľvek iného obhajcu, ktorý bude mať prednosť pred ustanoveným obhajcom. Tiež možno upozorniť na to, že na hlavnom pojednávaní konanom dňa 23. októbra 2012 sa obhajca JUDr. Róbert Keller v rámci svojej záverečnej reči vyjadril v tom smere, že mu to nedovolí jeho stavovská česť, aby svojho mandanta nezastupoval riadne napriek jeho vyjadreniu.

Podľa § 40 ods. 1 Tr. por. ak obvinený nemá obhajcu v prípade, v ktorom ho musí mať, určí sa mu lehota na zvolenie obhajcu. Ak v tejto lehote nebude obhajca zvolený, musí mu byť obhajca bez meškania ustanovený. Obhajcu ustanoví a ustanovenie obhajcu zruší v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie a v konaní pred súdom predseda senátu.

Podľa § 40 ods. 5 Tr. por. obvinený si môže namiesto obhajcu, ktorý mu bol ustanovený, sám zvoliť obhajcu podľa § 39. Ustanovenie obhajcu zruší ten, kto obhajcu ustanovil.

Podľa § 43 ods. 1 Tr. por. zo závažných dôvodov môže byť ustanovený obhajca na svoju žiadosť alebo žiadosť obvineného oslobodený od povinnosti obhajovania a namiesto neho zvolený alebo ustanovený iný obhajca. Iný obhajca môže byť obvinenému ustanovený aj vtedy, ak si ustanovený obhajca dlhodobo neplní svoje povinnosti.

Podľa § 43 ods. 2 Tr. por. o oslobodení ustanoveného obhajcu rozhodne predseda senátu a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky predovšetkým s prihliadnutím na vyššie uvedené napokon dospel k takému názoru, že v posudzovanom prípade nemožno hovoriť o žiadnom takom závažnom porušení

práva obvineného na obhajobu, ktoré by mohlo znamenať naplnenie uplatneného dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. (právo na obhajobu, je v zmysle uvedeného dovolacieho dôvodu potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu). Dôležité je v tejto súvislosti záverom opätovne zdôrazniť najmä tú skutočnosť, že úkon ustanovenia obhajcu má subsidiárnu povahu k možnosti obhajcu si zvoliť, ktorá zostáva zachovaná obvinenému aj po ustanovení obhajcu súdom.

**Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.